Jaarverslag 2015
Centrum Beeldende Kunst Zuidoost

Floris Kok; uit de serie 'Plastic soup starts here' (aankoop kunstuitleen)

Patricia Kaersenhout; drie portretdoeken uit de serie 'Rebelse trots' (foto: A. VanderHoek)

Jaarverslag 2015

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost

3 Samenvattende inleiding
4 Beleid
12 Organisatie
14 Financiën
17 Ontwikkelingen
25 Activiteiten 2015

Bijlagen
46 Samenwerkverbanden
47 Sponsoren
48 Verantwoording

Samenvattende inleiding

CBK Zuidoost is de kortste weg naar kunst van vandaag. CBK Zuidoost programmeert hedendaagse beeldende kunst vanuit een interculturele invalshoek en brengt een breed publiek op verschillende locaties in contact met actuele beeldende kunst. Dat doen we met tentoonstellingen, kunstopdrachten, educatieve projecten, een artist-in-residence programma en een kunstuitleen met cadeaushop.

Maar liefst twee monumentale kunstwerken zijn in 2015 onder regie van CBK Zuidoost toegevoegd aan het publieke kunstbezit van Amsterdam. Met 'Yellow Wings' van Loes van der Horst en Mick Eekhout kreeg het iconische beeld 'Bijlmobiel' - uit de begintijd van Zuidoost - een moderne remake. Met 'City Cells' van Karin van Dam werd de herinrichting van het plein nabij Station Bijlmer-Arena passend afgerond. Het project 'Rebelse trots' van Patricia Kaersenhout - een ode aan het zwart feminisme uit de jaren '80 - maakte een in brede kring vergeten geschiedenis zichtbaar. Het Amsterdam Museum toonde uit deze serie een groepsportret in de Schuttersgalerij. De samenwerking met dit museum werd bovendien verbreed naar het domein van de educatie.
Werkplaats CBK Zuidoost, in Broedplaats Heesterveld, was dit jaar vol in gebruik als locatie voor hands-on kunstprojecten. De artist-in-residence van CBK Zuidoost verhuisde ook naar deze broedplaats, in goed overleg Ymere. De aanwinsten voor de uitleencollectie werden op interactieve wijze met ons publiek verworven.

In 2015 organiseerde CBK Zuidoost in totaal 31 projecten met een team van 15 leden waaronder 6 vrijwilligers. Hiermee bereikte de instelling tenminste 19.730 personen.
Het centrum kende ruim 50 samenwerkingsverbanden waaronder 12 met scholen in het basis- en voortgezet onderwijs.

Karin van Dam; onderdeel buitenkunstwerk 'City Cells' (foto: A. van Dam)

Beleid

Missie

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost ontsluit actuele beeldende kunst met interculturele accenten voor een breed publiek. Artistieke kwaliteit en publieksbereik zijn voor CBK Zuidoost gelijkwaardige uitgangspunten die ons activiteitenprogramma vormgeven. Ons motto is: 'Centrum Beeldende Kunst Zuidoost: de kortste weg naar kunst van vandaag met inspiratie uit alle delen van de wereld'.

Visie

Artistieke kwaliteit toetst CBK Zuidoost aan de gebruikelijke criteria als authenticiteit, zeggingskracht en materiaalgebruik. Voor CBK Zuidoost is de splitsing westerse en niet-westerse kunst een onderscheid dat achter ons ligt. De migratiesamenleving heeft ook in de beeldende kunst geleid tot transnationale vormgeving met culturele connotaties die aan meer refereren dan aan het witte Nederlandse erfgoed. Dit inhoudelijke gegeven is de richtinggevende leidraad in de programmering van alle activiteiten van CBK Zuidoost. De interculturele samenleving van Amsterdam en meer nog stadsdeel Zuidoost - waar CBK Zuidoost is gevestigd - is voor deze zienswijze een continue inspiratiebron.

Publieksgericht programmeren zit in de genen van de instelling. In onze projecten zoeken we thematisch aansluiting bij sociaal maatschappelijke onderwerpen die belangrijk zijn voor ons publiek. De leef- en belevingswereld van ons publiek geeft mede richting aan de programmering. We trekken niet alleen de kunstkenners, maar ook mensen die interesse hebben in een onderwerp en daarna de kunst. Daarnaast geven we mensen een actieve rol als maker of als adviseur. Op deze manier ontstaat actief 'ownership' tussen CBK Zuidoost en haar publiek. CBK Zuidoost werkt mede daarom intensief samen met een veelheid aan partners in het sociaal-maatschappelijke en culturele veld.

Kernproducten zijn: Tentoonstellingen & Artist in residence, Educatie & Participatie, Opdrachten, Kunstuitleen & CBKadoshop.

Visie feiten:

- CBK Zuidoost speelt via uitwisseling en samenwerkingsverbanden een actieve rol binnen het netwerk van Amsterdamse culturele instellingen.
- Voor CBK Zuidoost is actuele beeldende kunst ook een instrument dat kan worden ingezet voor sociale -, ruimtelijke - en onderwijsvernieuwing.
- Met haar programmering levert CBK Zuidoost een bijdrage aan de inkomens- en oeuvre-ontwikkeling van beeldende kunstenaars.
- CBK Zuidoost levert met haar aanwezigheid een positieve bijdrage aan het imago en woon- en leefklimaat in Stadsdeel Zuidoost.
- Binnen de programmering worden dwarsverbanden gelegd zodat één project leidt tot meerdere activiteiten. Ervaring leert dat op deze manier meer én meerdere soorten publiek worden bereikt.
- CBK Zuidoost presenteert niet alleen projecten in huis, maar ook op plekken waar van nature veel publiek is zoals in semi-openbare ruimtes en op straat.

Publiek

CBK Zuidoost bereikt een breed publiek. Mensen die wonen en werken in Amsterdam Zuidoost en mensen die afkomstig zijn uit groot Amsterdam en daarbuiten. Mensen

met een beginnende interesse in beeldende kunst. En mensen die horen tot de meer 'ingewijden' in de kunst: kunstenaars, professionals uit de culturele sector, kunstdocenten met leerlingen en in cultuur geïnteresseerden.

Qua afkomst gaat het om een gemengd publiek. Dit geldt ook voor leeftijd. Met de educatie bereiken we kinderen en jongeren, van 4 tot 18 jaar. De tentoonstellingen en de kunstuitleen trekken vooral 25-plussers. Maar omdat tentoonstellingen en de kunstuitleencollectie cultureel kapitaal vormen voor schoolprojecten bedienen zij zo ook een jong publiek. Permanente en tijdelijke kunstprojecten in de openbare ruimte bereiken het meest gedifferentieerde publiek denkbaar: iedereen in de straten van Zuidoost.

Uit een publieksenquête en postcoderegistratie van bezoekers blijkt ons publiek te wonen in Amsterdam Zuidoost én in groot Amsterdam. De verdeling is ongeveer 50 % Zuidoost en 50 % de rest van Amsterdam. Ook uit de regio - Almere, Zaandam en Amstelveen - trekt CBK Zuidoost publiek.

Uitgangspunten per kernproduct

Tentoonstellingen & Artist in residence

- Artistieke kwaliteit
- Onderwerpen die aansluiten bij leef- en belevingswereld publiek
- Aandacht voor interculturele perspectieven

CBK Zuidoost toont werk dat al is gemaakt, maar is ook opdrachtgever voor nieuw werk. Dit geeft kunstenaars de gelegenheid oeuvre te ontwikkelen. En CBK Zuidoost verkrijgt via opdrachten inhoudelijke producten die thema-

Publiek op een opening (foto: I. Popova)

tisch aansluiten bij de leef- en belevingswereld van het publiek.

Een deel van de opdrachten is gekoppeld aan een specifieke locatie, gelegen buiten de muren van de organisatie. Op die manier ontstaan tijdelijke context gebonden presentaties op openbare plekken waar van nature veel publiek is. Eén van die plekken is het Amsterdam Museum.

Het residentieprogramma Bijlmer Artist In Residence (BijlmAIR) wordt gerealiseerd in samenwerking met Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en de kunstenaarsorganisatie Stichting FLAT. Een keer per jaar is er een open inschrijving. Deelnemers krijgen de gelegenheid werk te ontwikkelen dat een inhoudelijke relatie heeft met de transnationale, interculturele samenleving van Amsterdam Zuidoost. Residenten worden geselecteerd door een commissie.

Educatie & Participatie

- Op maat ontwikkelen
- Receptief (kijken) en actief (doen)
- Primair onderwijs, voortgezet onderwijs, buitenschoolse opvang, volwasseneneducatie
- Binnen- en buitenschools
- Aansluiten bij het (onderwijs)curriculum
- Aansluiten bij leef- en belevingswereld
- Vakoverschrijdend, interdisciplinair

Talentontwikkeling is integraal onderdeel van onze artistieke opdracht. Dit gebeurt met lesprogramma's gelieerd aan het onderwijs, activiteiten voor de brede school en met activiteiten die zich richten op mensen die zich in hun vrije tijd bezighouden met actieve kunstbeoefening.

De educatieve projecten gaan vaak over meer dan alleen beeldende vorming. Via kijken naar en praten over de getoonde kunstwerken wordt een bijdrage geleverd aan vakken als wereldoriëntatie en taalontwikkeling.

De kunstuitleencollectie is voor het educatieprogramma een rijk geschakeerd onderwijsmiddel waarbinnen allerlei onderwerpen en thema's te vinden zijn. Bovendien is het een gebruikerscollectie. De leerlingen mogen niet alleen kunst kijken, ze mogen er ook aan zitten.

Voor amateurkunstenaars in de beeldende discipline is CBK Zuidoost een plek waar men met vragen terecht kan, waar een keer per jaar werk wordt getoond in een groepstentoonstelling en waar men via workshops de eigen vaardigheden kan bekwamen.

Opdrachten

- Artistieke kwaliteit
- Monumentale permanente kunst
- Aansluiten bij de stedenbouwkundige en sociale context

CBK Zuidoost coördineert vraagstukken die spelen rond het openbare kunstbezit van Stadsdeel Zuidoost. Dan gaat het om zaken als communicatie over het bestaande openbaar kunstbezit alsook vragen over beheer en onderhoud van de buitenbeelden. Ook speelt CBK Zuidoost een rol in het initiëren van nieuwe opdrachtsituaties en het begeleiden van de realisatie van zo'n opdracht.

Kunstuitleen & CBKadoshop

- Artistieke kwaliteit
- Jonge kunstenaars
- Interculturele variatie en inspiratie
- Diversiteit in techniek

CBK Zuidoost is een kunstuitleen met een interculturele component. In het aankoopbeleid is gerichte aandacht voor kunst met invloeden van andere continenten. Inhoudelijke uitgangspunten worden gecombineerd met pragmatische gegevens: Welk soort werk is populair bij klanten? Welke techniek moet worden aangekocht om de diversiteit in stand te houden? Hoeveel kunstwerken zijn nodig om de omvang van de collectie op peil te houden? Hoe onderscheidt de collectie zich van andere kunstuitlenen? De nieuwe werken worden twee keer per jaar met een expositie aan het publiek gepresenteerd.

De aankoopprocedure ziet er als volgt uit. Twee keer per jaar vindt een portfolioschouw plaats. Kunstenaars melden zich op eigen initiatief of worden aangedragen door medewerkers van CBK Zuidoost. Op basis van een eerste selectie wordt contact gemaakt met kunstenaars, vaak gevolgd door een atelierbezoek. De definitieve aankoop vindt plaats op het atelier of aan de hand van een selectie werken die door de kunstenaar wordt gebracht. Ook zet CBK Zuidoost formats in die leiden tot interactief collectioneren waarbij de wens van onze (toekomstige) klanten een rol speelt bij de finale aankoop.

De kunstuitleen richt zich op particuliere klanten, non-profit instellingen en bedrijven. Voor die laatste twee biedt CBK Zuidoost desgewenst een all-in pakket aan. De wens van de klant wordt in dat geval gezamenlijk beschreven waarna wij uit de collectievoorraad werken selecteren, op locatie ophangsystemen monteren en de werken ophangen.

 Aanwinsten uitleencollectie (foto: L. Hooft)

Organisatie

Bestuurlijke organisatie
CBK Zuidoost is onderdeel van de Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Zuidoost.

Formatie
5,69 fte betaald en 0,7 fte vrijwillig
Directeur: Annet Zondervan. Stafmedewerkers: Sharda Balgobind, Maureen Cox, Renske de Jong, Bart Krieger (tot augustus), Delano Mac Andrew.
Publieksmedewerkers: Ella Harris, Lucy Hooft, Phillips Hernandez.
Vrijwilligers: Gitta Grol, Ilse de Jong, Marie-Claire Fakkel, Bram Neeter, Chiara Mosciatti, Hugo Schalkers.

Budget
Exploitatie in 2015: € 997.415

Publieksbereik
19.730 bezoekers, gebaseerd op 31 projecten

Publieksbereik per functie
15.681 Tentoonstellingen & Artist in residence
exclusief het indirecte publieksbereik voor kunst in de openbare ruimte en internet

2.369 Educatie & Participatie
basisonderwijs: 8 scholen
voortgezet onderwijs: 4 scholen

1.835 Kunstuitleen & CBKadoshop

Samenstelling collectie
Omvang collectie 2.500 (inclusief consignatiewerken voor de winkel)
40 % van de aankopen in 2014 valt onder de definitie intercultureel. Dit is kunst die in beeldtaal niet alleen is geïnspireerd op de westerse canon van de kunstgeschiedenis.
In 2015 zijn 43 kunstwerken aangekocht met een budget van € 40.321

Selectie commissie BijlmAIR
De samenstelling van de selectiecommissie voor het artist in residence project BijlmAIR was in 2015:
Jelle Bouwhuis, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam; Petra Ponte, Stichting FLAT; Renske de Jong, CBK Zuidoost.

Stichting Vrienden Van CBK Zuidoost
De Stichting Vrienden van CBK Zuidoost is een van de instrumenten om, zeker op langere termijn, betrokkenheid en geld te genereren. Het eigen vermogen van de Stichting omvatte eind 2015 € 5.290
In het bestuur van de stichting zitten Monique Brewster (voorzitter), Robert Caprino (penningmeester) en Annet Zondervan (algemeen lid).
Het Comité van aanbeveling bestaat uit: Dieuwertje Blok, Mavis Carrilho, Maria Cuartas, Diana Markerink, Jeannette Sanders en Manoushka Zeegelaar Breeveld.

Financiën

Jaarcijfers

Lasten	
Personeel	€ 412.474
Huur	€ 76.078
Algemene kosten	€ 32.486
Directe kosten	€ 476.377

Totaal	€ 997.415

Baten

Inkomsten Kunstuitleen en Cadeaushop	€ 104.905
Subsidie Gemeente Amsterdam	€ 84.910
Inkomsten overig (marktwerking en fondsen)	€ 236.495
Stadsdeel Zuidoost (netto)	€ 571.105

	€ 997.415

Algemene kosten zijn indirecte kosten met als voornaamste posten: energie, telefoonkosten en porti, onderhoudskosten, verzekering, schoonmaak, bewaking, drukwerk, kantoorbehoeften.

In de netto bijdrage van Stadsdeel Zuidoost zit voor 2015 € 94.507 incidenteel budget voor twee opdrachten kunst in de openbare ruimte. De inzet van het Stadsdeel Zuidoost wordt voornamelijk gebruikt ter dekking van de indirecte kosten waaronder als voornaamste de huurkosten pand en loonkosten personeel.
De personele lasten zijn inclusief € 31.985 gekapitaliseerde waarde voor de inzet van onbetaalde vrijwilligers.

Uit de kernproducten van CBK Zuidoost worden ook eigen middelen gegenereerd voor de exploitatie.
De kunstuitleen draait op basis van marktprincipes.

De nettobijdrage van het Stadsdeel Zuidoost aan CBK Zuidoost bedraagt in 2015 € 571.105
De via derden en eigen inkomsten gegenereerde baten van CBK Zuidoost omvatten € 236.495.
CBK Zuidoost genereert via de bijdrage van Stadsdeel Zuidoost een tweede geldstroom die wordt gebruikt voor realisatie van de missie. Er is sprake van een multiplier effect.

Leerlingen in Werkplaats CBK Zuidoost (foto: A. Zondervan)

Ontwikkelingen

Beleid

CBK Zuidoost is opgenomen in het lopende Kunstenplan Amsterdam 2013-2016. Het verslagjaar is het derde van deze vierjarige kunstenplanperiode. Met een subsidie van € 84.910 in 2015 financiert de instelling een voornaam deel van haar activiteiten.

Met het Bijlmer Parktheater en Imagine IC is intensief samengewerkt onder de naam Cultuurlijn 1102 (verwijzing naar ons postcodegebied). Inzet is het bieden van een vernieuwende interdisciplinaire programmering, het vergroten van publieksbereik door het delen van publiek en vergroten van efficiency door het delen van kennis en middelen op het gebied van pr en marketing.

Dezelfde instellingen hebben van Stadsdeel Zuidoost de opdracht om een Cultuur Platform Zuidoost te realiseren: een platform als netwerk voor afstemming en samenwerking tussen de diverse cultuurmakers in dit stadsdeel. Ook in 2015 werd op dat vlak inzet geleverd met als resultaat een drietal bijeenkomsten mede georganiseerd door Studio Meiboom, de Dag van 1.000 Culturen georganiseerde door het Bijlmer Parktheater en een opdracht aan United Different Voices voor de realisatie van een gemeenschappelijke digitale Cultuur Agenda voor Zuidoost.

De samenwerking met het Amsterdam Museum, waarbij actuele kunst wordt ingezet om de erfgoedcollectie van het museum op een vernieuwende manier te ontsluiten, is gecontinueerd.
Dit leidde tot de opdracht ‘Rebelse trots’ aan Patricia Kaersenhout. Ook is de samenwerking verbreed naar het domein van de educatie onder meer met de projecten ‘Groeistad’ en ‘Bekijk je wijk’.

De cultuurpolitieke focus op kunstspreiding creëerde in 2015 meer dan voorheen concrete vraag van instellingen in het centrum aan CBK Zuidoost. Dit sluit goed aan bij het al eerder ingezette beleid van CBK Zuidoost om verbindingen met de instellingen in de stad te realiseren. Het Amsterdam Museum hoort samen met het Stedelijk Museum Bureau Amsterdam in elk geval tot de vaste culturele partners van CBK Zuidoost die gevestigd zijn in het centrum.

Ook is CBK Zuidoost in 2015 lid geworden van de koepelorganisatie Amsterdamse Culturele Instellingen. Binnen de ACI subgroep Platform Ontwikkel Instellingen zijn 17 culturele instellingen verenigd die zich kenmerken zich door hun cross-over en innovatieve werkwijze.

De sponsorrelatie met transportbedrijf Van Riemsdijk werd gecontinueerd. Dit leidde tot het 'om niet' uitvoeren van kunsttransporten ter waarde van € 1.770. Het lidmaatschap van Rotary Club Amsterdam-Arena en de Bedrijvenvereniging Zuidoost werd ook gecontinueerd. Daarnaast was CBK Zuidoost participerend lid van 'The Other Network', een multicultureel netwerkplatform.

In 2015 heeft het team vrijwilligers met 0,7 fte een voorname bijdrage geleverd. De vrijwilligers zijn daarmee de belangrijkste sponsoren van CBK Zuidoost. Wanneer hun uren worden gekapitaliseerd is dat goed voor een waarde van € 31.985. Vrijwilligersbeleid is voor CBK Zuidoost voorts belangrijk omdat het ook omdat het bijdraagt aan het maatschappelijke draagvlak van de organisatie.

Naast ruimte voor vrijwilligers maakt CBK Zuidoost ook plek voor stagiaires en of snuffelstages. Vaak gaat het om stages van leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs

of van ROC opleidingen. In 2015 was dat: Emiliano Ebecilio van het Bindelmeercollege.

Producten

Het residency programma BijlmAIR, dat wordt uitgevoerd met Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en Stichting FLAT, heeft ook in 2015 voorzien aan de behoefte van een internationaal gezelschap kunstenaars om zich tijdelijk te vestigen en in een andere context nieuw werk te ontwikkelen; in dit geval gebaseerd op de context van Amsterdam Zuidoost. In 2015 is de keuze gemaakt om vanaf 2016 de residence te verhuizen van Broedplaats Florijn naar Broedplaats Heesterveld. Met de daar al gevestigde Werkplaats CBK Zuidoost zijn dan makkelijker verbindingen te maken.

Als reactie op het 'Raamleerplan beeldend onderwijs' - opgesteld door Mocca Expertise-netwerk Cultuureducatie - heeft CBK Zuidoost haar lesaanbod voor het primair onderwijs verbreed met het curriculum: 'Zuidoost Beeldend, Wereldstad - Wereldkunst; basispakket beeldende vorming'. 'Zuidoost Beeldend' is een cursorisch opgebouwd programma, waarvan scholen op maat ook losse modulen kunnen aanschaffen.

Op verzoek van Mocca en twee basisscholen is CBK Zuidoost december 2015 gevraagd als partner voor twee Leerlijn Lab vraagstukken die spelen bij respectievelijk OBS Nellestein en OBS Wereldwijs.

Met het Projectgroep Primair Onderwijs Zuidoost (PPOZO) zijn december 2015 verkennende gesprekken gevoerd over de rol van CBK Zuidoost bij het ontwikkelen van lesaanbod voor de brede- en naschoolse activiteiten, de komende jaren. PPOZO vertegenwoordigt als koepelorgani-

> Loes van der Horst en Mick Eekhout; buitenkunstwerk 'Yellow Wings' (foto: A. Zondervan)

satie ruim 30 basisscholen in Amsterdam Zuidoost. Dit heeft ertoe geleid dat CBK Zuidoost op verzoek van PPO-ZO al in januari 2016 voor drie basisscholen een lessencyl-cus brede school realiseert. Waar CBK Zuidoost voorheen vooral binnenschoolse educatieve diensten leverde betekent deze ontwikkeling een verbreding van haar educatieve taak.

CBK Zuidoost is partner binnen het digitale erfgoedproject 'Groeistad', een project van het Amsterdam Museum in samenwerking met Architectuur Centrum Amsterdam, Monumenten en Archeologie en het Stadsarchief Amsterdam. De inzet van CBK Zuidoost wordt gefinancierd vanuit een ontwikkelsubsidie van Mocca.
Met dezelfde partners is eind 2015 gestart met de uitvoering van het project 'Bekijk je wijk'. ARCAM bedacht dit format dat leerlingen uit het voortgezet onderwijs op receptieve en actieve wijze laat reflecteren op de eigen stedenbouwkundige omgeving en architectuur. Locatie waar de 'hands-on' lessen plaatsvinden is Werkplaats CBK Zuidoost.

De eind 2014 gestarte Werkplaats CBK Zuidoost betekende in 2015 een vergroting van de actieradius van CBK Zuidoost. De Werkplaats, gevestigd binnen Broedplaats Heesterveld, is voor iedereen die zich wil bekwamen in het maken van beeldende kunst: jong, oud, professional of amateur. Binnen de Werkplaats realiseert CBK Zuidoost een deel van haar educatieve taakstelling. Ook wordt de Werkplaats gebruikt voor kunstenaars die met bewoners werken aan community-art projecten zoals dit jaar Neil Fortune. En de Werkplaats is een locatie voor commerciële workshops voor amateurkunstenaars waarvan er in 2015 drie zijn georganiseerd. Eind 2015 was dit ook de locatie

voor workshops voor vluchtelingen. Tot slot werd de ruimte gegund aan derden waaronder: workshops voor Metro Movies van Studio Meiboom en oefenruimte voor een theaterproductie over de Surinaamse politicus Jopie Pengel.

De Werkgroep Kunst Openbare Ruimte heeft slechts informeel gefunctioneerd. Deze intersectorale werkgroep van Stadsdeel Zuidoost die zich bezighoudt met kunst in de openbare ruimte wordt gecoördineerd vanuit CBK Zuidoost. Nu in 2015 de reorganisatie van de Gemeente Amsterdam en Stadsdeel Zuidoost is afgerond zal in 2016 door CBK Zuidoost geïnvesteerd worden in het activeren van deze werkgroep.

Voor de kunstuitleen wordt marktvergroting nagestreefd. Daarom is in 2015 tijd en geld geïnvesteerd in de ontwikkeling van 'Mijn Kunstuitleen.nl.' Deze digitale webapplicatie richt zich op huidige én nieuwe klanten, wordt en maakt onder andere digitale betalingen en bestellingen mogelijk. Implementatie: voorjaar 2016.

De aanwinsten voor de uitleencollectie werden op interactieve wijze met ons publiek verworven. Jaarlijks vinden twee aanwinstenexposities plaats. Bij die in december kon het publiek stemmen op hun favorieten.

Nadat in 2014 afscheid werd genomen van gedrukte uitnodigingen was 2015 het eerste jaar waarin CBK Zuidoost hoofdzakelijk via digitale media communiceerde naar haar publiek. Vijf keer per jaar is een Nieuwsbrief verschenen met niet alleen uitnodigingen voor openingen maar ook informatie over alle andere activiteiten van de instelling.
Voor de stadsbrede profilering werd geïnvesteerd in twee affichecampagnes in het centrum van de stad alsook de verspreiding van flyers op culturele hotspots.

December 2015 werd de nieuwe corporate brochure van CBK Zuidoost gerealiseerd.

De stichting Vrienden van CBK Zuidoost groeide van 60 naar 102 leden. Met een donatie van € 1.860 werd een deel van de pr middelen betaald voor de werving van nieuwe vrienden. In 2015 werd een gemeenschappelijke Vrienden activiteit georganiseerd in de vorm van een diner in de binnentuin van CBK Zuidoost.

Activiteiten 2015

Beelden in de binnentuin

Educatie / Tentoonstelling
Kunstenaars: Nelson Carrilho, Hamid El Kanbouhi, Tilmann Meyer-Faje, Yasser Ballemans
Samen met: Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Januari - december
Bereik: 2.712
Leerlingen die als gastcuratoren bepalen welke sculpturen te zien zijn in de binnentuin van CBK Zuidoost. Een programma met meerdere lesmomenten waaronder een atelierbezoek bij de kunstenaar en een feestelijke opening.

Workshop programma amateurkunstenaars

Educatie
Kunstenaars: Nelson Carrilho, Ditte Brouwers, Marie-Claire Fakkel, Bas van der Tang
Januari - december
Bereik: 111
In Werkplaats CBK Zuidoost werd gedurende het jaar een aantal workshops georganiseerd voor amateurkunstenaars. Tegen betaling van een bescheiden cursusbedrag ging men - ééndaags of meerdaags - aan de slag om zich te bekwamen in verschillende technieken; van het maken van bronzen sculpturen, het decoreren van nagels tot houtbewerken en toepassen van grafische collagetechnieken. Ook werd de Werkplaats ‘uitgeleend’ als locatie voor workshops van andere culturele initiatieven zoals bijvoorbeeld Metro Movies.

Karbramasker van Boris van Berkum; tentoonstelling 'Mom' (foto: A. Zondervan)

MOM Maskers in de kunst van nu

Tentoonstelling
Kunstenaars: Carlos Amorales, Yassine Balbzioui, Yasser Ballemans, Wimo Bayang, Boris van Berkum, Nelson Carrilho, Raquel van Haver, Kasper Jacobs & Frank Koolen, Carmen Schabracq
Samen met: Bijlmer Parktheater, De Nieuwe Kerk
Januari - februari
Bereik: 540
Een expositie met werk van kunstenaars waarin het thema masker wordt verbeeld. De tentoonstelling was ook onderdeel van de randprogrammering van het project 'Magisch Afrika: maskers en beelden uit Ivoorkust' van De Nieuwe Kerk. Belangrijk stuk in de tentoonstelling was het Kabramasker. Boris van Berkum maakte deze herinterpretatie van een origineel Yorubamasker in opdracht van wintipriesteres Marian Markelo. Dans- en theatergroep Untold verwelkomde dit kunstwerk én vooroudermasker op gepaste wijze.

Een man van verre en van vlakbij

Tentoonstelling / Educatie / Workshop
Kunstenaar: Nelson Carrilho
Samen met: Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Januari - februari
Bereik: 540
Oeuvreoverzicht van het werk van Nelson Carrilho - bronzen en tekeningen - die 35 jaar in het vak zat. Aan zowel leerlingen van de Open Schoolgemeenschap Bijlmer als volwassen amateurkunstenaars leerde Carrilho - in twee meerdaagse workshops - de kneepjes van het vak. De drie beste bronzen van de leerlingen zijn in de expositie getoond.

Kunstuitleen op locatie: OBA Reigersbos

Tentoonstelling
Kunstenaars: Diana Blok, Mr. Gibbs, Carla Kranendonk, Abu Kanu, Lammers en Lammers, Helen Martina, Ellen Rijsdorp, Olav Slingerland, Anne van der Pas, Peter Vial
Samen met: Openbare Bibliotheek Amsterdam Reigersbos
Maart - mei
Bereik: 500
Een capita selecta uit de collectie van de kunstuitleen op locatie gepresenteerd met daar aan verbonden een kortingsactie voor leden van de bibliotheek die een uitleenabonnement zouden willen afsluiten.

Play Curaçao

Kunstcafé
Kunstenaars: Kasper Jacobs, Frank Koolen
Samen met: A.P.E. productions, Instituto Buena Bista, dansgroep Kas Dushi Maart
Bereik: 50
Jacobs en Koolen maakten tijdens hun verblijf als artists-in-residence bij het Instituto Buena Bista Curaçao (IBB) opnames van de vrijetijdsbesteding en spelcultuur op Curaçao. In de film 'Play Curacao' lopen werkelijkheid en fictie op vervreemdende wijze in elkaar over. Spel, sociale rituelen en andere vormen van vrije tijdsbesteding zijn voor het kunstenaarsduo veelzeggend over de staat van een specifieke subcultuur, haar geschiedenis en haar verhouding tot de omgeving. Aansluitend werden korte films getoond van studenten van het IBB, trad de lokale dansgroep Kas Dushi op en was er met de zaal een gesprek over de getoonde inhoud onder leiding van moderator Mavis Carrilho.

Local Heroes

Tentoonstelling
Kunstenaars: Sjoerd van Leeuwen, Elon Liberman, Nicole O'Niel, Liran Weisman
Maart - april
Bereik: 443
Talentvolle kunstenaars uit Zuidoost tonen recent werk. Met de serie 'Local Heroes' stimuleert CBK Zuidoost het lokale kunstklimaat. Drie van de vier kunstenaars waren verbonden aan Broedplaats Heesterveld.

Politiek Textiel

Tentoonstelling / Workshop
Kunstenaar: Neil Fortune samen met bewoners
Samen met: Rijksmuseum Volkenkunde Leiden
Maart - november
Bereik: 10 (opening)
Een community art project in het kader van het 40 jarige bestaan van de Republiek Suriname. Uitgangspunt was een onderzoek naar de politieke herinneringen uit Suriname en de actuele verhoudingen tussen Suriname en Nederland. Het resultaat omvatte 5 textiele doeken (2 x 3 meter) met een visualisatie van het centraal gestelde onderwerp. De doeken zijn getoond als buitenexpositie aan het CBKunstplein. Eén is in verkleinde vorm in reprise genomen in de tentoonstelling 'Suriname-Nederland: 40 jaar later' van het Rijksmuseum Volkenkunde in Leiden.

Portfoliodag amateurkunstenaars

Participatie
Kunstenaars: Lard Buurman, Ditte Brouwer, Dagmar de Kok
Maart
Bereik: 6
Een dag waarop amateurkunstenaars met hun portfolio

konden langskomen voor feedback die werd gegeven door professionele kunstcollega's.

African Art Salon # 1, 2, 3

Kunstcafé
April, juni, september
Bereik: 60
In samenwerking met Rob Perrée - kunsthistoricus, oprichter en hoofdredacteur van het blog Africanah.org - werd een drietal Salons georganiseerd. Op de locatie H Lab, een appartement binnen Broedplaats Heesterveld, was telkens het onderwerp van gesprek: de eigentijdse kunstproductie van het continent Afrika en haar zichtbaarheid alsook betekenis binnen de wereld van de internationale en Nederlandse actuele kunstpraktijk. Gastsprekers waren onder andere: de Senegalese kunstenaar Oumar Mbengue en Berthe Schoonheim van Galerie Sanaa.

Rebels trots

Tentoonstelling / Opdracht / Kunstcafé
Kunstenaar: Patricia Kaersenhout
April - juni
Bereik: 841
Kaersenhout maakte in opdracht 9 portretdoeken en een film over de voorhoedsters van de zwarte vrouwenbeweging in de jaren '80. Deze ode aan het feministische werk van deze vrouwen ontstond in het kader van het door I Amsterdam verkozen thema 'De Rebelse Stad'. Op 21 mei werd aansluitend een Kunstcafé georganiseerd: 'The Bijlmer 80s' door BijlmAIR resident Lynnee Denise Bonner.

Kasper Jacobs en Frank Koolen; still uit de film 'Play Curaçao'

Rebelse Trots: groepsportret

Opdracht
Kunstenaar: Patricia Kaersenhout
Samen met: Amsterdam Museum
Mei - september
Bereik: 5.222
Tentoonstelling op locatie: de Schuttersgalerij van het Amsterdam Museum. Een groepsportret van Patricia Kaersenhout van zwarte vrouwen die in de jaren '80 in Amsterdam representanten waren van de zwarte vrouwenbeweging. Onder leiding van Nancy Jouwe werd op de dag van de opening een openbaar gesprek gevoerd met de aanwezige geportretteerde vrouwen en Patricia Kaersenhout.

Urban rebels: Cultuurlijn 1102

Kunstcafé
Juni
Samen met: Bijlmer Parktheater, Imagine IC
Bereik: 45
Een interdisciplinair dagprogramma met erfgoed, theater / dans en beeldende kunst rond het onderwerp 'De Rebelse Stad'. In CBK Zuidoost: een artist talk van curator Chandra Frank met Patricia Kaersenhout over de realisatie van 'Rebelse trots'.

Yellow Wings

Kunst in de openbare ruimte
Kunstenaars: Loes van der Horst, Mick Eekhout (ingenieur)
Samen met: Stadsdeel Zuidoost
Juni
Bereik: 75 (opening)
'Yellow Wings' is de remake van het iconische kunstwerk 'Bijlmobiel', een van de eerste kunstwerken uit Amsterdam Zuidoost die tijdens de stedenbouwkundige vernieuwing van de Bijlmer werd weggehaald. Herplaatsing bleek niet meer mogelijk. 'Yellow Wings', gemaakt in opdracht van Stadsdeel Zuidoost met cofinanciering vanuit het Amsterdams Fonds voor de Kunst, is het laatste kunstwerk van Loes van der Horst die in 2012 overleed.

Yellow Wings gespiegeld: Open Art Route Zuidoost

Tentoonstelling
Kunstenaars: Ramaz Goiati, Bert Jacobs, Hamid El Kanbouhi, Jonas Ohlsson, Nicole O'Niel, Natasja Salij
Juni
In samenwerking met: Open Art Route Zuidoost, Stichting Open Ateliers Zuidoost, Vinger.nl
Bereik: 75 (opening)
Tijdelijke buitententoonstelling voor de Open Art Route waarbij 6 lokale kunstenaars met een sculptuur reageerden op de komst van het permanente buitenkunstwerk 'Yellow Wings'.

Aanwinsten kunstuitleencollectie

Tentoonstelling
Kunstenaars: Roy Alter, Ernst Coppejan, Carien Engelhard, Sigrid van Essel, Remy Jungerman, Joanneke Meester, Mick La Rock, Kustaa Saksi, Henk Zomer
Juni - juli
Bereik: 71
Aanwinsten voor de kunstuitleencollectie, in de eerste helft van 2015. Op de dag van de opening werd ook de jaarlijkse BBQ voor de Vrienden van CBK Zuidoost georganiseerd in de binnentuin.

CBKunstplein met 'Mijn kunst op straat' (voorgrond) en 'Politiek textiel' (achterzijde)
(foto: M. Oudshoorn)

Mijn sculptuur op straat
Educatie
Kunstenaars: Brian Coutinho, Ruben La Cruz & Karolien Helweg, Neil Fortune
Samen met: Bindelmeer College, Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Juni - november
Bereik: 15 (opening)
Buitententoonstelling op het CBKunstplein.
Uitvergrotingen van ontwerpen van scholieren voor kunstwerken op straat.

Mijn Kunst
Tentoonstelling
Juli - augustus
Bereik: 569
Open podium voor non-professionals in de beeldende kunst. Met een oproep in de krant werd deelnemers gevraagd werk in te leveren. Van 44 mensen is werk getoond. De prijs van de vakjury ging naar Gabriele Buffa en de publieksprijs ging naar Frans Kurtjens.

(T)huis: the shifting concepts of home
Tentoonstelling
Kunstenaars: Sophie Ernst, Marijke Everts, Antonio Jose Guzman, Ruud Lanfermeijer, Myriam Mihindou, Astrid Nobel, Akiko Sato, Studio Maky: Kwannie Tang & Man-Yee Mok, Anne Verhoijsen
Augustus - oktober
Bereik: 1.187
Met een kleiner wordende wereld is het begrip (T)Huis niet meer zo eenduidig. Het is een geografische locatie zoals het land waar je woont, de plek waar je leeft, of daar waar je naasten zijn. Thuis is ook een gevoel. Het is waar

je je veilig en comfortabel voelt. Thuis is dat wat je kent, waar je jezelf kan zijn, waar je hoort. In deze expositie verkende gastcurator Sasha Dees verschillende definities van dit begrip.

Straat van 1000 Culturen

Boekpresentatie
Samen met: Bijlmer Parktheater
September
Bereik: 300
Tijdens deze start van het culturele seizoen in Amsterdam Zuidoost presenteerde Bart Krieger zijn boek '50 Surinaamse kunstschatten'. De binnentuin van CBK Zuidoost was een locatie voor een programmering met 'spoken word poetry' en muziek. Ook stond CBK Zuidoost met een informatiestand op het centrale festivalterrein aan het Anton de Komplein.

City Cells

Kunst in de openbare ruimte
Kunstenaar: Karin van Dam
Samen met: Projectontwikkelaar CBRE, Stadsdeel Zuidoost, WiseGuys
September
Bereik: 75 (opening)
Een monumentaal buitenkunstwerk voor de verbinding tussen Hoekenrodeplein en winkelcentrum Amsterdamse Poort. De opdracht werd gefinancierd door het Stadsdeel Zuidoost en Projectontwikkelaar CBRE. Via het Amsterdams Fonds voor de Kunst werd cofinanciering gevonden. Het kunstwerk heeft als basisvorm een dodecaëder. Een geometrisch figuur met 12 vijfhoekige vlakken, 20 hoekpunten en 30 ribben welke op allerlei manieren terugkomt in de natuur. Het werk roept ook associaties op met het honingraatmotief van de oude Bijlmerflats. 's Avonds wordt het kunstwerk met licht van onderaf en van binnenuit aangelicht.

Jalan

Film première / Educatie
Kunstenaar: Su Tomesen
September
Samen met: Metro Movies
Bereik: 100
Jalan - straat in het Indonesisch - is een film over de straathandel in Jogjakarta. Over vindingrijkheid, recycling en zelfredzaamheid binnen de informele economie in de Javaanse straten. Metro Movies, het short film festival bij Metrohalte Bullewijk, vormde de locatie voor de première. Tomesen verzorgde daarnaast in opdracht van Metro Movies een workshop filmen die plaatsvond binnen Werkplaats CBK Zuidoost, gelegen in Broedplaats Heesterveld.

Monument voor de liefde

Kunst in de openbare ruimte / Educatie
Kunstenaars: Sietse Bakker, Chatsjatoer Bjely, Hanneke de Munck
September
Samen met: Stadsdeel Zuidoost, School der Poëzie, openbare basisschool Shri Laksmi
Bereik: 150 (opening)
Amsterdam Zuidoost heeft een Nadezjda Mandelstamstraat gelegen in een buurt met straatnamen die verwijzen naar personen die zich hebben ingezet voor de vrede en mensenrechten. Op deze locatie werd een bronzen sculptuur onthuld, ter herinnering aan het Russische schrijversechtpaar Osip en Nadezjda Mandelstam. Samen met de School der Poëzie werd een workshop programma

taal en beeld gerealiseerd voor de bovenbouw van de Shri Laksmischool.

South-East on sale: 24 H Zuidoost

Kunstcafé
Kunstenaars: AiRich, Travis Allen, Colored by You, Ashlee Janelle Danso, Donnakesley, Thillone Kaasbergen, Fra Lippo Lippie, Plan M, Rachel Mellanie, Bernadette Mpasi, RM, Richard Soesanna, Zyllva Jewelry
Samen met: MAFB, Amsterdam 24 H Zuid / Zuidoost
September
Bereik: 164
Een Fashion Pop-Up Sale voor jonge design, mode, kunst- en cultuur talenten uit Amsterdam Zuidoost, als activiteit tijdens de eendaagse manifestatie Amsterdam 24 H Zuid / Zuidoost.

Transit 2015: Waste Ligths, Waste World

Opdracht / Tentoonstelling
Kunstenaars: Urban Waste Collective
Samen met: Werk & Re-integratiebedrijf Amsterdam, Stibat
November - februari 2016
Een opdracht voor de presentatie van tijdelijk werk in de openbare ruimte, het CBKunstplein. Het collectief Urban Waste Collective maakte een monumentale wereldbol bestaande uit duizenden gerecyclede bier- en frisdrankblikjes met daarop tienduizenden led-lichtjes. De lichtjes brandden op reststroom van lege AA-batterijen. Deze batterijen werden ingezameld via het CBK Zuidoost publiek én door sponsorbijdrage van Stibat (Stichting Batterijen). Bij de productie kreeg men assistentie van de mensen van het Werk & Re-integratiebedrijf Amsterdam. Dit werk is een reprise en was eerder te zien tijdens het Amsterdam Light Festival 2014.

Workshop grafische technieken in Werkplaats CBK Zuidoost (foto: A. Zondervan)

AIR Zuidoost 2015

Residentie / Tentoonstelling
Kunstenaars: R'm Aharoni, Roi Alter, Lard Buurman, Lynnee Denise, David Gumbs samen met RaQuel van Haver, Ryts Monet, Open Group samen met Jesper Buursink, Olivia Reschoufsky & Alice Pons, Martin La Roche Contreras, Su Tomesen, Mariëlle Videler en Hu Wei
November - december
Samen met: Stichting FLAT, Stichting Open Ateliers Zuidoost, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Bereik: 508
Groepstentoonstelling van kunstenaars die in 2015 in Amsterdam Zuidoost als gast woonden en werkten. De expositie maakt duidelijk dat de samenleving van Zuidoost (inter-)nationale kunstenaars telkens weer op een bijzondere manier weet te inspireren. De kunstenaars verbleven in de volgende residencies: BijlmAIR (onder regie van CBK Zuidoost, SMBA en Stichting FLAT), H-LAB Heesterveld (onder regie van CBK Zuidoost) en OAZO AIR (onder regie van Stichting Open Ateliers Zuidoost). Onder de titel 'Meanwhile' werd de film 'Jalan' vertoond die Su Tomesen maakte in een residency te Jogjakarta.

Kunstuitleen op locatie: Universiteit Leiden

Tentoonstelling
Kunstenaars: Ernst Coppejans, Angele Etoundi Essamba, RaQuel van Haver, Remy Jungerman, Carla Kranendonk, John Lie A Fo, Runny Margarita, Robbert Rizzo, M.C. Tabor, Michael Tedja, Harald Vlugt, Erwin de Vries, Imre Bergmann, Boris van Berkum, Dan Ernst, Gertrud Hartog, Abu Kanu, Lammers en Lammers, Helen Martina, Richard Rooze, Olav Slingerland, Joke Visser
December

Bereik: 500
Een tijdelijke tentoonstelling met werk uit de collectie van de kunstuitleen en winkel aangevuld met een bruikleen uit de serie 'Rebelse trots' van Patricia Kaersenhout, samengesteld in opdracht van de Universiteit Leiden in het kader van het symposium 'Diversity and Inclusion: challenging implicit bias'.

Kunstuitleen op locatie: Lexus Amsterdam

Tentoonstelling
Kunstenaars: Dite Brouwers, Nelson Carrilho, Dan Ernst, Manja Hazenberg, Helen Radema, Mick La Rock, J.H. Radijs, Anton Vrede, Gertrud Hartog, Daphne Vlot
December
Bereik: 400
Een tijdelijke tentoonstelling met werk uit de collectie van de kunstuitleen in het kader van een feestelijk showroomweekend voor de Kerst.

Aanwinsten kunstuitleencollectie

Tentoonstelling
Kunstenaars: Anthea Bush, Scarlet Hooft Graafland, Jantien Jongsma, Floris Kok, Ruud Lanfermeijer, Lego Lima, Ryts Monet, Olaf Mooij, Hanneke de Munck, Guido Rooijmans, Micha de Ruwe, Bram Stoof, Christof Tenge, Mariëlle Videler
December - januari 2016
Bereik: 375
Voor de aanwinsten van de kunstuitleen die in de tweede helft van 2015 zijn gekocht vroeg CBK Zuidoost advies aan haar bezoekers. Binnen een door ons geselecteerde hoeveelheid kunstwerken konden klanten stemmen op hun favoriet. Na afloop werden de meest gewilde werken aangekocht en veelal meteen uitgeleend aan potentieel

> Marijke Everts; installatie voor '(T)Huis: the shifting concept of home' (foto: A. VanderHoek)

geïnteresseerden. Overigens werd met de deelnemende kunstenaars vooraf afgesproken dat de instelling minimaal één kunstwerk van hun hand zou aanschaffen.

Pop-up KunstKerstMarkt

Kunstenaars: Judith van der AA, Hilde Berghoef, Patula Berm, Krista van Dijk, Nelly van Dijk, Hincke Elgersma, Timon Hagen, Gertrud Hartog, Abu Kanu, Helen Martina, Chiara Scolastica Mosciatti, Micha de Ruwe, Liz Streefkerk, Yvonne Trossel, Eveline van Veen, Peter Vial, Joke Visser, Daphne Vlot, Evert van Voskuilen
December
Bereik: 375
Een tweedaags initiatief waarbij de makers van producten uit de winkel van CBK Zuidoost zelf in huis zijn om hun sieraden, vazen en multiples niet alleen te verkopen maar ook om het winkelende publiek er over te vertellen.

Mariëlle Videler; 'Jump tot he beat of the animal feet' (aankoop kunstuitleen)

BIJLAGEN

Samenwerkverbanden

CBK Zuidoost heeft in 2015 met de volgende instellingen samengewerkt en/of aan de volgende instellingen diensten geleverd:

Africanah.org
Amsterdam 24 H Zuid/Zuidoost
Amsterdamse Culturele Instellingen
Amsterdam Museum
Amsterdams Fonds voor de Kunst
Bijlmer Parktheater
CBRE Dutch Office Fund
CBRE Dutch Retail Fund
Cultuur Platform Zuidoost
Cultuurlijn 1102
De Nieuwe Kerk
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Gemeente Amsterdam
Heesterveld Creative Community
Imagine IC
Instituto Buena Bista (Curaçao)
JINC!
MAFB
Mocca
MV LevievanderMeer
Onderwijs:
primair: As-Siddieq, Klaverblad, Kortvoort (naschoolse opvang), De Rozemarn, De Waaier, Hildebrand van Loon, JP Coenschool, Shri Laksmi
voortgezet: Bindelmeer College, Open Schoolgemeenschap Bijlmer, Praktijkcollege De Dreef, Stelle College
OBA Reigersbos
Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost
Rijksmuseum voor Volkenkunde Leiden
Rotary Club Amsterdam Arena
School der Poëzie
Stadsdeel Zuidoost
Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Stichting A.P.E.
Stichting Batterijen
Stichting FLAT
Stichting Open Ateliers Zuidoost
Stichting Vrienden van CBK Zuidoost
Stichting Zuidoost Partners
Universiteit Leiden
Werk & Re-integratiebedrijf Gemeente Amsterdam
WISE Guys
WPM Groep
Ymere
Zomerschool Amsterdam Zuidoost

Sponsoren

In 2015 werd financiële of immateriële sponsoring ontvangen van:

Heptagon Consultants
Van Riemsdijk Top Movers
STIBAT
Stichting Vrienden van CBK Zuidoost
Alle vrijwilligers

Verantwoording

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost
Anton de Komplein 120
1102 DR Amsterdam Zuidoost
T 020 25 25 401
E info@cbkzuidoost.nl
I www.cbkzuidoost.nl

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost is onderdeel van het Stadsdeel Zuidoost Amsterdam
Ontwerp: MV LevievanderMeer
Tekst: CBK Zuidoost (Annet Zondervan)
© Centrum Beeldende Kunst Zuidoost 2015

Gemeente
Amsterdam
Zuidoost

CBK Centrum Beeldende Kunst ZUIDOOST

 Binnentuin met beeld van en Yasser Ballemans (foto: A. Zondervan)

Floris Kok; uit de serie ‘Plastic soup starts here’ (aankoop kunstuitleen)